

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

3 päivänä heinäkuuta 2008 *

Asiassa C-215/06,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysoikeuksien noudattamatta jättämisestä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 11.5.2006,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinnään D. Recchia ja D. Lawunmi, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaaan

Irlanti, asiamiehenään D. O'Hagan, avustajinaan J. Connolly, SC, ja G. Simons, BL, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastajaana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit L. Bay Larsen, J. Makarczyk (esittelevä tuomari), P. Kūris ja J.-C. Bonichot,

julkisasiamies: J. Mazák,
kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.2.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- ¹ Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteessaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlanti ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY (EYVL L 175, s. 40), sellaisena kuin se oli ennen siihen 3.3.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/11/EY (EYVL L 73, s. 5) tehtyjä muutoksia tai niiden tekemisen jälkeen, 2 ja 4 artiklan sekä 5–10 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä varmistukseksi,

- että direktiivin 85/337/ETY soveltamisalaan kuuluvat hankkeet ennen niiden täydellistä tai osittaista toteuttamista tutkittaisiin ympäristövaikutusten arviointitarpeen selvittämiseksi ja että niiden vaikutukset arvioitaisiin tämän direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti silloin, kun niillä niiden laadun, koon tai sijainnin vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia ja

- että ennen kuin Galwayn maakunnassa sijaitsevan Derrybrienin tuulivoimalan rakentamiseen ja siihen liittyviin toimintoihin myönnettiin luvat ja ennen kuin työt toteutettiin, niistä olisi tehty hankkeen ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 85/337 5–10 artiklan mukaisesti.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

- ² Komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, ettei Irlanti ole noudattanut direktiivin 85/337 mukaisia velvoitteitaan, olipa kyse sen alkuperäisestä tai direktiivillä 97/11 muutetusta versiosta.

Direktiivi 85/337

- 3 Direktiivin 85/337 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

’hankkeella’:

- rakennustyön tai muun laitoksen tai suunnitelman toteuttamista,

- muuta luonnonympäristöön ja maisemaan kajoamista mukaan lukien maaperän luonnonvarojen hyödyntäminen;

’hankkeen toteuttajalla’:

- yksityistä hanketta varten tarvittavan luvan hakijaa tai julkista viranomaista, joka on tehnyt aloitteen hankkeesta;

'luvalla':

– toimivaltaisen viranomaisen tai viranomaisten päätöstä, joka oikeuttaa hankkeen toteuttajan ryhtymään hankkeen toteuttamiseen.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on oltava jäsenvaltioiden tämän direktiivin perusteella syntyneiden velvoitteiden toteuttamista varten nimeämiä.”

4 Direktiivin 85/337 2 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä arvioidaan niiden hankkeiden vaikutukset, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Tässä tarkoitettut hankkeet määritellään 4 artiklassa.

2. Ympäristövaikutusten arviointi voidaan liittää jäsenvaltioissa voimassa oleviin hankkeita koskeviin lupamenettelyihin tai, jos se ei ole mahdollista, muihin menettelyihin tai tämän direktiivin tavoitteen täyttämiseksi perustettaviin menettelyihin.

3. Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa olla kokonaan tai osittain soveltamatta tiettyyn hankkeeseen tämän direktiivin säännöksiä.”

5 Direktiivin 85/337 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ympäristövaikutusten arvioinnilla tunnistetaan, kuvataan ja arvioidaan tarkoituksenmukaisella tavalla, kussakin yksittäistapauksessa ja 4–11 artiklan mukaisesti, hankkeen suorat ja välilliset vaikutukset seuraaviin tekijöihin:

– ihmisiin, eläimiin ja kasveihin;

– maaperään, veteen, ilmaan, ilmastoon ja maisemaan;

– ensimmäisessä ja toisessa luettelakohdassa mainittujen tekijöiden vuorovaikutukseen;

– aineelliseen omaisuuteen ja kulttuuriperintöön.”

6 Direktiivin 85/337 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, liitteessä I mainittuihin luokkiin kuuluvat hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti.

2. Liitteessä II mainittuihin luokkiin kuuluvat hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti, jos jäsenvaltiot toteavat niiden laadun sitä vaativan.

Tätä varten jäsenvaltiot voivat erityisesti määritellä, että tietyn tyyppiset hankkeet on arvioitava tai niille on vahvistettava arviointiperusteet [ja/]tai rajat, jotka ovat tarpeen päätettäessä, mitkä liitteessä II mainittuihin luokkiin kuuluvat hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti.”

7 Direktiivin 85/337 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Niiden hankkeiden osalta, joiden ympäristövaikutukset on 4 artiklan mukaan arvioitava 5–10 artiklan mukaisesti, jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hankkeen toteuttaja toimittaa asianmukaisessa muodossa liitteessä III tarkemmin määritellyt tiedot silloin, kun:

- a) jäsenvaltiot pitävät tietoja tärkeinä lupamenettelyn kyseisessä vaiheessa sekä tietyn hankkeen tai hanketyypin erityisluonteen ja todennäköisesti vaikutuksen kohteena olevan ympäristön erikoispiirteiden vuoksi;
- b) jäsenvaltiot katsovat, että hakija voidaan kohtuudella velvoittaa kokoamaan nämä tiedot ottaen huomioon muun muassa kulloisenkin tietämyksen ja kulloisetkin menetelmät.

2. Hankkeen toteuttajan 1 kohdan mukaisesti toimittamissa tiedoissa on oltava ainakin:

- kuvaus hankkeesta, joka sisältää tiedot hankkeen sijainnista, suunnitelmasta ja laajuudesta,

- kuvaus merkittävien haitallisten vaikutusten välttämiseksi, vähentämiseksi ja jos mahdollista parantamiseksi suoritetuista toimenpiteistä,
- tarvittavat tiedot hankkeen pääasiallisten, todennäköisten ympäristövaikutusten yksilöimiseksi ja arvioimiseksi,
- yhteenveto, joka ei ole tekninen, kohdissa 1–3 mainituista tiedoista.

3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, jos ne pitävät sitä tarpeellisena, että kaikki viranomaiset, joilla on asemansa vuoksi hallussaan olennaista tietoa, pitävät sen hankkeen toteuttajan saatavilla.”

8 Direktiivin 85/337 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niille ympäristöasioista vastaaville viranomaisille, joita hanke todennäköisesti koskee, annetaan mahdollisuus ilmaista kantansa lupaa koskevassa asiassa. Tätä varten jäsenvaltioiden on nimettävä viranomaiset, joiden tehtävänä on neuvotella tässä tarkoituksessa yleisesti tai kunkin lupahakemuksen osalta erikseen. Näille viranomaisille on toimitettava 5 artiklan mukaisesti saadut tiedot. Jäsenvaltioiden tehtävänä on vahvistaa menettelyt kuulemista varten.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että:

- kaikki lupahakemukset ja 5 artiklan mukaisesti saadut tiedot ovat yleisön saatavilla,

– yleisöllä, jota hanke koskee, on mahdollisuus ilmaista kantansa ennen hankkeen aloittamista.”

9 Direktiivin 85/337 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jos jäsenvaltio havaitsee, että tietyllä hankkeella on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia toisen jäsenvaltion alueella tai jos jäsenvaltio, johon todennäköisesti kohdistuu merkittävä vaikutus, niin vaatii, sen jäsenvaltion, jonka alueella hanke aiotaan toteuttaa, on toimitettava 5 artiklan mukaisesti saadut tiedot toisille jäsenvaltioille samanaikaisesti kuin se saattaa ne omien kansalaistensa tietoon. Nämä tiedot ovat perustana jäsenvaltioiden kahdenvälisille, vastavuoroisuuden ja tasa-arvoisen kanssakäymisen pohjalla käytäville neuvotteluille.”

10 Direktiivin 85/337 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Edellä 5, 6 ja 7 artiklan mukaisesti saadut tiedot on otettava huomioon lupamenettelyssä.”

11 Direktiivin 85/337 9 artikla kuuluu seuraavasti:

”Kun päätös on tehty, toimivaltaisen viranomaisen tai viranomaisten on tiedotettava yleisölle, jota asia koskee:

– päätöksen sisällöstä ja siihen liittyvistä ehdoista;

- jäsenvaltioiden lainsäädännön niin edellyttäessä, päätöksen perusteena olevista seikoista ja näkökohdista.

Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, millä tavoin tässä tarkoitettut tiedot annetaan.

Jos muulle jäsenvaltiolle on annettu tietoja 7 artiklan mukaisesti, sille on tiedotettava myös kyseisestä päätöksestä.”

- 12 Direktiivin 85/337 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin säännöksillä ei vaikuteta toimivaltaisten viranomaisten velvollisuuteen noudattaa kansallisissa säännöksissä ja hallinnollisissa määräyksissä sekä vakiintuneessa oikeuskäytännössä olevia rajoituksia liikesalaisuuden ja yleisen edun turvaamiseksi.

Tapauksissa, joissa 7 artiklaa sovelletaan, siinä jäsenvaltiossa, jossa hanketta suunnitellaan, voimassa olevat rajoitukset koskevat tietojen luovuttamista toiselle jäsenvaltiolle ja tietojen vastaanottamista toisesta jäsenvaltiosta.”

- 13 Direktiivin 85/337 liitteessä II luetellaan tämän direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut hankkeet, toisin sanoen hankkeet, joiden ympäristövaikutukset on tarpeen arvioida vain, jos jäsenvaltiot toteavat niiden laadun sitä vaativan. Tässä liitteessä olevan 2 kohdan a alakohdassa mainitaan näin turpeenottoon liittyvät hankkeet, ja saman 2 kohdan c alakohdassa muiden kuin metallimineraalien ja energian tuotantoon käytettävien mineraalien louhintaan ja ottoon liittyvät hankkeet; näitä mineraaleja ovat esimerkiksi marmori, hiekka, sora, liuske, suola, fosfaatti ja potaska.

- 14 Kyseisessä liitteessä II olevassa 10 kohdan d alakohdassa mainitaan muun muassa teiden rakentamiseen liittyvät hankkeet.

Direktiivi 97/11

- 15 Direktiivin 97/11 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 14 päivänä maaliskuuta 1999. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

--

2. Jos lupahakemus jätetään toimivaltaiselle viranomaiselle ennen 14 päivää maaliskuuta 1999, direktiivin 85/337/ETY määräyksiä, sellaisina kuin ne olivat ennen näitä muutoksia, sovelletaan edelleen.”

Direktiivi 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11 (jäljempänä muutettu direktiivi 85/337)

- 16 Selvyyden vuoksi tässä mainitaan vain ne direktiiviin 85/337 tehdyt muutokset, joilla on merkitystä väitetyn jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämisen kannalta

katsoen. Direktiivillä 97/11 direktiivin 85/337 5–10 artiklaan tehtyjä muutoksia ei näin ollen mainita, koska ne eivät ole sellaisia, että ne vaikuttaisivat siihen arviointiin, joka yhteisöjen tuomioistuimen on tässä asiassa tehtävä.

- 17 Muutetun direktiivin 85/337 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa sekä 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä hankkeet, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden vaikutukset arvioidaan. Tässä tarkoitettut hankkeet määritellään 4 artiklassa.

2. Ympäristövaikutusten arviointi voidaan liittää jäsenvaltioissa voimassa oleviin hankkeita koskeviin lupamenettelyihin tai, jos se ei ole mahdollista, muihin menettelyihin tai tämän direktiivin tavoitteen täyttämiseksi perustettaviin menettelyihin.

--

3. Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa olla kokonaan tai osittain soveltamatta tiettyyn hankkeeseen tämän direktiivin säännöksiä, tämän kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan määräysten soveltamista.”

18 Muutetun direktiivin 85/337 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ympäristövaikutusten arvioinnilla tunnistetaan, kuvataan ja arvioidaan tarkoituksenmukaisella tavalla, kussakin yksittäistapauksessa ja 4–11 artiklan mukaisesti hankkeen suorat ja välilliset vaikutukset seuraaviin tekijöihin:

- ihmisiin, eläimiin ja kasveihin;
- maaperään, veteen, ilmaan, ilmastoon ja maisemaan;
- kiinteään ja irtaimeen omaisuuteen ja kulttuuriperintöön;
- ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa luetelmakohdassa mainittujen tekijöiden vuorovaikutukseen.”

19 Muutetun direktiivin 85/337 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, liitteessä I mainitut hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti.

2. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetyistä muuta johdu, jäsenvaltioiden on määriteltävä liitteessä II mainittujen hankkeiden osalta:

a) tapauskohtaisesti selvittämällä,

tai

b) jäsenvaltioiden asettamien raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla,

arvioidaanko tämä hanke 5–10 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat päättää molempien a ja b kohdassa mainittujen menettelyjen soveltamisesta.

3. Tutkittaessa hankkeita tapauskohtaisesti tai vahvistettaessa raja-arvo[a] tai valintaperusteita 2 kohdan soveltamiseksi, liitteessä III vahvistetut kyseistä hanketta koskevat olennaiset arviointiperusteet on otettava huomioon.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisten viranomaisten 2 kohdan mukaisesti tekemä päätös on kansalaisten saatavilla.”

²⁰ Muutetun direktiivin 85/337 liitteessä II olevan 3 kohdan i alakohdassa mainitaan tuulivoiman käyttöönottoon tarkoitetut sähköntuotantolaitokset (tuulivoimalat).

- 21 Samassa liitteessä olevan 13 kohdan perusteella kaikki muutokset tai laajennukset liitteessä I tai liitteessä II mainittuihin sellaisiin hankkeisiin, joille on jo myönnetty lupa, jotka on jo toteutettu tai joita parhaillaan toteutetaan, jos muutoksesta tai laajennuksesta voi olla merkittävää haittaa ympäristölle (muutokset tai laajennukset, joita ei mainita liitteessä I), on katsottava muutetun direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan kuuluviksi hankkeiksi.
- 22 Muutetun direktiivin 85/337 liitteessä III, joka liittyy arviointiperusteisiin, joihin viitataan tämän saman direktiivin 4 artiklan 3 kohdassa, täsmennetään, että hankkeiden ominaisuuksia on arvioitava ottaen huomioon erityisesti pilaantuminen ja haitat sekä onnettomuuksien riski ottaen erityisesti huomioon käytössä olevat aineet tai tekniikat. Samassa liitteessä todetaan, että hankkeiden vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä on tarkasteltava ottaen huomioon erityisesti luonnon sietokyky ja että erityisesti huomioon on otettava tietyt alueet, muun muassa vuoristo- ja metsäalueet.

Kansallinen säännöstö

- 23 Muutetussa direktiivissä 85/337 asetetut edellytykset on saatettu voimaan kansallisessa oikeudessa erityisesti vuoden 2000 suunnittelu- ja kehityslaille (Planning and Development Act 2000), sellaisena kuin se on muutettuna (jäljempänä PDA), ja vuoden 2001 suunnittelu- ja kehitysoikeuksella (Planning and Development Regulations 2001).
- 24 PDA:n 32 §:n 1 momentin a kohdassa asetetaan yleinen velvollisuus saada lupa muutetun direktiivin 85/337 liitteiden I ja II soveltamisalaan kuuluville kaikille alueen kehittämishankkeille, ja lupahakemus on jätettävä ja lupa saatava ennen töiden aloittamista. Saman lain 32 §:n 1 momentin b kohdassa säädetään lisäksi, että tällaiselle

luvattomalle kehittämishankkeelle voidaan myöntää lupa tilanteen korjaamiseksi (jäljempänä korjaamislupa).

- 25 Maankäytön suunnittelusta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten on lupahakemuksen saatuaan päätettävä, onko ehdotetusta hankkeesta tehtävä ympäristövaikutusten arviointi.
- 26 PDA:n 151 §:ssä säädetään, että jokainen, joka on toteuttanut tai toteuttaa hankkeen ilman lupaa, syyllistyy rikkomukseen.
- 27 PDA:n 152 ja 153 §:stä ilmenee, että kantelutapauksessa yhdyskuntasuunnittelusta vastaavilla viranomaisilla on lähtökohtaisesti velvollisuus lähettää varoituskirje ja että tämän jälkeen niiden on päätettävä, tarvitaanko virallista huomautusta. Virallisessa huomautuksessa asetettujen edellytysten noudattamatta jättäminen on rikkomus.
- 28 PDA:n 160 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Kun hanke, jolle ei ole myönnetty lupaa, on toteutettu tai sitä toteutetaan tai jatketaan taikka se aiotaan toteuttaa tai sitä aiotaan jatkaa, High Court tai Circuit Court voivat maankäytön suunnittelusta vastaavien viranomaisten tai kenen tahansa muun henkilön, olipa tällä intressi kyseisen maa-alueen suhteen tai ei, hakemuksesta määräyksellä vaatia ketä tahansa toteuttamaan toimenpiteitä, joita tuomioistuin pitää tarpeellisina ja jotka se täsmentää määräyksessään, tai pidättäytymään tällaisten toimenpiteiden toteuttamisesta taikka, tilanteen mukaan, lopettamaan niiden toteuttamisen, jotta asianmukaisella tavalla taattaisiin,

- a) ettei hanketta, jolle ei ole myönnetty lupaa, toteuttaisi tai ettei sen toteuttamista jatkettaisi;

- b) että maa-alue saatetaan, sikäli kuin se on mahdollista, siihen tilaan, jossa se oli ennen minkä tahansa hankkeen, jolle ei ole myönnetty lupaa, aloittamista;
- c) että hanke toteutetaan sille myönnetyn luvan tai lupaehtojen mukaisesti.

2. Tuomioistuimien voi 1 momentin nojalla antamassaan määräyksessä vaatia, jos se pitää sitä asianmukaisena, minkä tahansa kaltaisten töiden suorittamista, myös rakennelmien tai muiden kohteiden ennalleen saattamista, uudelleenrakentamista, poistamista, purkamista tai muuttamista.”

29 PDA:n 162 §:ssä täsmennetään, että korjaamisluvan hakeminen ei lykkää vireillä olevaa pakkokeinomenettelyä eikä peruuta sitä.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

30 Komissio lähetti Irlannille 5.4.2001 virallisen huomautuksen ja tämän jälkeen 21.12.2001 perustellun lausunnon.

31 Komissio lähetti tälle jäsenvaltiolle 7.7.2004 virallisen lisähuomautuksen.

32 Perusteltu lisälausunto lähetettiin 5.1.2005 Irlannille sen jälkeen, kun Irlannin 6.12.2004 päivätyssä kirjeessä esittämät huomautukset oli saatu.

- 33 Koska komissio piti epätyytyttävänä näkökantoja, jotka Irlanti esitti 8.3., 17.6. ja 1.12.2005 päivätyissä kirjeissään vastauksena kyseiseen perusteltuun lausuntoon, se nosti EY 226 artiklan toisen kohdan nojalla tämän kanteen.

Kanne

Ensimmäinen väite

- 34 Komissio moittii Irlantia siitä, ettei se ole ryhtynyt kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin noudattaakseen direktiivin 85/337 alkuperäisen version ja sen direktiivillä 97/11 muutetun version 2 ja 4 sekä 5–10 artiklaa. Tätä väitettä tutkitaan aluksi muutettua direktiiviä 85/337 silmällä pitäen.
- 35 Ensimmäinen väite, jonka mukaan muutettu direktiivi 85/337 on saatettu epätodellisesti voimaan, mikä on johtanut sen epäasianmukaiseen täytäntöönpanoon, nojautuu kolmeen perusteeseen.
- 36 Komissio väittää aluksi, ettei Irlanti ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä varmistaa, että suoritetaan tarkistuksia, jotta määritetään muutetun direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti, onko hankkeilla todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, eikä se tämän jälkeen, jos niitä on, ole velvoittanut suorittamaan kyseisessä säännöksessä säädettyä ympäristövaikutusten arviointia ennen luvan myöntämistä.

- 37 Toiseksi komissio katsoo, että Irlannin lain säännöksillä, joilla mahdollistetaan korjaamisluvan hakeminen sen jälkeen, kun luvaton hanke on kokonaan tai osittain toteutettu, vaarannetaan muutetun direktiivin 85/337 ennalta ehkäisevien tavoitteiden toteutuminen.
- 38 Kolmanneksi komissio väittää, ettei Irlannin käyttöönottamalla pakkokeinojärjestelmällä taata kyseisen direktiivin tehokasta soveltamista ja että Irlanti ei näin ollen noudata sille EY 249 artiklassa asetettua yleistä velvoitetta.
- 39 Tämän viimeisen kanneperusteensa tueksi komissio esittää tiettyjä esimerkkejä, jotka sen mukaan kuvaavat seuraamusjärjestelmän käyttöönotossa olevia puutteita.

Kaksi ensimmäistä kanneperustetta

– Asianosaisten lausumat

- 40 Komissio väittää, että koska muutetulla direktiivillä 85/337 asetettujen velvoitteiden noudattaminen on kansallisen lain mukaan mahdollista hankkeen toteuttamisen aikana tai sen jälkeen, tämä tarkoittaa sitä, että ei ole olemassa minkäänlaista selvää velvollisuutta tutkia hankkeiden ympäristövaikutuksia ennen niiden toteuttamista.
- 41 Kyseisellä kansallisella lainsäädännöllä, jolla hyväksytään se, että hankkeiden ympäristövaikutusten tutkimisen yhteydessä suoritettava valvonta voidaan toteuttaa näiden hankkeiden toteuttamisen jälkeen, vaikka muutetun direktiivin 85/337 pääasiallisena tavoitteena on ottaa ympäristö huomioon mahdollisimman aikaisessa

vaiheessa kaikessa suunnittelussa ja päätöksenteossa, annetaan korjaamismahdollisuus, josta aiheutuu direktiivin tehokkaan vaikutuksen vaarantuminen.

42 Komissio lisää, että korjaamislupaan liittyvät säännöt sisältyvät yhdyskuntasuunnittelun alalla myönnettävään normaaliin lupaan sovellettaviin yleisiin sääntöihin, eikä mikään osoita, että korjaamislupaa voidaan hakea ja kyseinen lupa myöntää vain poikkeuksellisissa tilanteissa.

43 Irlanti väittää, ettei komissio lue oikein sitä Irlannin lainsäädäntöä, jolla muutettu direktiivi 85/337 on saatettu voimaan. Se täsmentää, että Irlannin oikeudessa edellytetään nimenomaisesti, että jokaiselle uudelle hankkeelle saadaan lupa ennen töiden aloittamista ja että hankkeista, joiden ympäristövaikutukset on tutkittava, suoritetaan kyseinen arviointi ennen töiden toteuttamista. Näiden velvoitteiden noudattamatta jättäminen on lisäksi rikkomus, ja se voi johtaa pakkotoimiin.

44 Irlanti väittää lisäksi, että PDA:lla ja vuoden 2001 maankäytön suunnittelu- ja kehitysoikeuksella käyttöön otettu korjaamislupa on poikkeus siitä yleisestä säännöstä, jonka mukaan lupa on saatava ennen hankkeen aloittamista, ja että se vastaa mahdollisimman hyvin muutetun direktiivin 85/337 tavoitteita ja etenkin ympäristönsuojelun yleistä tavoitetta, koska saattaa olla, että luvattoman hankkeen poistaminen ei ole mainitun suojelun kannalta asianmukaisin toimenpide.

45 Tämän jäsenvaltion mukaan muutettu direktiivi 85/337, jossa asetetut edellytykset ovat puhtaasti menettelyllisiä, vaikenee siitä, onko olemassa poikkeus, jonka nojalla ympäristövaikutukset voitaisiin tietyissä tapauksissa arvioida töiden aloittamisen jälkeen. Se korostaa tässä suhteessa, ettei direktiivin missään kohdassa nimenomaisesti todeta, että arviointi voidaan tehdä yksinomaan ennen hankkeen toimeenpanoa, ja se perustelee muutetussa direktiivissä 85/337 olevan ”luvan” käsitteen määrittelyllä väitettään, jonka mukaan merkityksellistä on sanan ”toteuttaa” käyttö, koska

sillä ei tarkoiteta pelkästään töiden aloittamista vaan myös alueen kehittämishankkeen jatkamista.

46 Lisäksi Irlanti väittää, että korjaamislupa on poikkeuksellisissa olosuhteissa käytävissä oleva kohtuullinen korjaamistapa, jolla pyritään ottamaan huomioon se, että tietyt hankkeet aloitetaan useista eri syistä vääjäämättä ennen muutetussa direktiivissä 85/337 tarkoitettun luvan myöntämistä.

47 Irlanti perustelee tätä asiassa C-201/02, Wells, 7.1.2004 annettulla tuomiolla (Kok. 2004, s. I-723) ja väittää, että korjaava arviointi voidaan suorittaa myöhemmässä vaiheessa siitä yleisestä periaatteesta poiketen, jonka mukaan arviointi on suoritettava päätöksentekomenettelyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

48 Tämä jäsenvaltio katsoo myös, että olisi kohtuutonta vaatia tiettyjen rakennelmien purkamista olosuhteissa, joissa korjaaminen korjaamislupahakemuksen tutkimisen jälkeen todetaan yhteensoveltuvaksi alueen asianmukaisen maankäytön ja kestäväen kehityksen kanssa.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

49 Jäsenvaltioiden on pantava muutettu direktiivi 85/337 täytäntöön siten, että siinä asetetut edellytykset täytetään täysimääräisesti, kun otetaan huomioon direktiivin päätavoite, joka ilmenee sen 2 artiklan 1 kohdasta ja jonka mukaan ennen luvan myöntämistä hankkeita, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, käsitellään lupamenettelyssä ja että niiden vaikutukset arvioidaan (ks. vastaavasti asia C-287/98, Linster, tuomio

19.9.2000, Kok. 2000, s. I-6917, 52 kohta ja asia C-486/04, komissio v. Italia, tuomio 23.11.2006, Kok. 2006, s. I-11025, 36 kohta).

- 50 Muutetun direktiivin 85/337 1 artiklan 2 kohdan mukaan lupa on toimivaltaisen viranomaisen tai viranomaisten päätös, joka oikeuttaa hankkeen toteuttajan ryhtymään hankkeen toteuttamiseen.
- 51 Koska oikeuden ”alkaminen” on muotoiltu siten, ettei siinä ole mitään epäselvyyttä, kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdalla on välttämättä ymmärrettävä tarkoitettavan, että jos hakija ei ole hakenut ja saanut vaadittavaa lupaa ja jos se ei ole ensin tarvittaessa tutkinut ympäristövaikutuksia, silloin kuin sitä edellytetään, se ei voi aloittaa kyseiseen hankkeeseen liittyviä töitä muutetussa direktiivissä 85/337 asetettuja edellytyksiä loukkaamatta.
- 52 Tämä näkemys pätee kaikkiin muutetun direktiivin 85/337 soveltamisalaan kuuluviin hankkeisiin, kuuluivatpa ne liitteen I soveltamisalaan hankkeina, joita on muutetun direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan mukaan tutkittava järjestelmällisesti, tai olivatpa ne kyseisen direktiivin liitteen II soveltamisalaan kuuluvia hankkeita, joiden ympäristövaikutukset on tällä perusteella ja kyseisen direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan arvioitava vain siinä tapauksessa, että niillä jäsenvaltion vahvistamiin raja-arvoihin tai valintaperusteisiin nähden ja/tai niitä tapauskohtaisesti tutkittaessa on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.
- 53 Tämän 2 artiklan 1 kohdan tällainen sananomukainen tulkinta on loppujen lopuksi muutetun direktiivin 85/337 sen tavoitteen mukainen, joka on palautettu mieliin muun muassa direktiivin 97/11 viidennessä perustelukappaleessa, jonka mukaan ”arviointia edellyttävien hankkeiden toteuttamiseen olisi vaadittava lupa [ja] arviointi olisi tehtävä ennen luvan myöntämistä”.
- 54 On kiistatonta, että Irlannin lainsäädännössä, sellaisena kuin se on voimassa, edellytetään, että silloin kun ympäristövaikutusten arviointi ja yhdyskuntasuunnittelulupa ovat tarpeen, tämä arviointi on lähtökohtaisesti tehtävä ja lupa on saatava ennen töiden toteuttamista. Näiden veloitteiden noudattamatta jättämistä pidetään Irlannin oikeudessa yhdyskuntasuunnittelua koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisenä.

- 55 Yhtä kiistatonta on kuitenkin, että tuolla lainsäädännöllä on otettu käyttöön korjaamisluva ja että sen mukaan tällä luvalla on samat vaikutukset kuin töiden ja alueen kehittämishankkeiden toteuttamiseen edeltä käsin myönnettävällä, tavanomaisella yhdyskuntasuunnitteluluvalla. Ensin mainittu lupa voidaan myöntää, vaikka sen kohteena oleva hanke, jonka ympäristövaikutukset olisi muutetun direktiivin 85/337 2 ja 4 artiklan nojalla pitänyt tutkia, on toteutettu.
- 56 Tällaisen korjaamisluvan myöntäminen, jota Irlanti myöntää yleisesti käytettävän yhdyskuntasuunnittelun alalla myös muissa kuin poikkeuksellisissa tapauksissa, johtaa Irlannin oikeudessa katsomaan, että muutetussa direktiivissä 85/337 asetettuja velvoitteita on tosiasiallisesti noudatettu.
- 57 Vaikka yhteisön oikeuden vastaista ei voikaan olla se, että kansalliset sovellettavat säännökset sallivat tietyissä tapauksissa yhteisön oikeuden vastaisten menettelyjen tai toimenpiteiden korjaamisen, tällaisen mahdollisuuden edellytyksenä on oltava se, ettei se tarjoa asianomaisille tilaisuutta kiertää yhteisön sääntöjä tai vapauta niitä niiden soveltamisesta, ja että se pysyy poikkeuksellisenä.
- 58 Irlannissa voimassa olevan kaltaisen korjaamisjärjestelmä saattaa kannustaa hankkeiden toteuttajia jättämään tarkistamatta, täyttävätkö aiotut hankkeet muutetun direktiivin 85/337 2 artiklan 1 kohdassa asetetut arviointiperusteet, ja näin ollen olemaan toteuttamatta toimenpiteitä, joita tarvitaan kyseisistä hankkeista ympäristölle aiheutuvien vaikutusten yksilöinnissä ja niiden edeltä käsin tapahtuvassa arvioinnissa. Direktiivin 85/337 ensimmäisen perustelukappaleen mukaan on tarpeen, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat päätöksentekoprosessissa ympäristövaikutukset huomioon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa kaikessa teknisessä suunnittelussa ja päätöksenteossa, tavoitteen ollessa se, että estetään saasteiden ja haittojen muodostuminen niiden alkulähteillä pikemminkin kuin yritetään myöhemmin torjua niiden vaikutuksia.
- 59 Irlanti ei voi tehokkaasti perustella väitteitään edellä mainitulla asialla Wells. Tuon tuomion 64 ja 65 kohdassa todetaan nimittäin, että EY 10 artiklassa määrätyn lojaalin yhteistyön periaatteen mukaan jäsenvaltioiden on poistettava lainvastaiset seuraukset, jotka aiheutuvat yhteisön oikeuden rikkomisesta. Toimivaltaisilla viranomaisilla on näin velvollisuus ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin sen korjaamiseksi, ettei ympäristövaikutuksia ole arvioitu, esimerkiksi peruuttamalla jo myönnetty

lupa tai lykkäämällä sitä ympäristövaikutusten arvioimiseksi, minkä on tapahduttava jäsenvaltioiden prosessiautonomiasta koskevan periaatteen asettamisrajoissa.

- 60 Tästä ei voida päätellä, että korjaava ympäristövaikutusten tutkiminen, joka tehdään muutetussa direktiivissä 85/337 säädetyn ja järjestetyn arvioinnin laiminlyönnin korjaamiseksi hankkeen tultua jo toteutetuksi, vastaisi kyseisen direktiivin edellyttämää ja sillä säänneltyä, ennen luvan myöntämistä tehtävää ympäristövaikutusten arviointia.
- 61 Edellä mainitusta seuraa, että Irlanti ei ole noudattanut muutetun direktiivin 85/337 mukaisia edellytyksiä, koska se antaa korjaamislupalle, joka voidaan myöntää muissakin kuin toteennäytetyissä poikkeustapauksissa, samat vaikutukset kuin ennen töiden ja alueen kehittämishankkeiden toteuttamista myönnettävälle yhdyskuntasuunnittelulupalle, vaikka hankkeet, joiden ympäristövaikutukset on arvioitava, on kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla yksilöitävä ja vaikka ne on tämän jälkeen ennen luvan myöntämistä, ja näin ollen välttämättä ennen niiden toteuttamista, alistettava lupamenettelyyn ja arvioitava.
- 62 Nämä kaksi ensimmäistä kanneperustetta ovat siis perusteltuja.

Kolmas kanneperuste

– Asianosaisten lausumat

- 63 Komission mukaan Irlannin lainsäädännössä ja siitä aiheutuvassa pakkotoimikäytännössä on aukkoja, joilla vaarannetaan muutetun direktiivin 85/337 asianmukainen

voimaan saattaminen ja täytäntöönpano, vaikka tässä direktiivissä edellytetään välttämättä tehokasta valvonta- ja pakkotoimijärjestelmää.

- 64 Komissio väittää ensinnäkin, että Irlannin yhdyskuntasuunnittelulainsäädännössä säädetyillä pakkotoimilla ei korvata sitä, ettei säännöksiä, joilla edellytetään ympäristövaikutusten arviointiin liittyvien edellytysten noudattamista ennen hankkeiden toteuttamista, ole olemassa.
- 65 Toiseksi komissio väittää, että pakkotoimikäytännöllä vaarannetaan direktiivin asianmukainen voimaan saattaminen. Komissio viittaa näin erityisiin tilanteisiin, jotka sen mukaan kuvaavat niitä puutteita, joita Irlannin lainsäädännössä on direktiivillä asetettujen sääntöjen noudattamisen valvonnan alalla.
- 66 Irlanti toteaa seuraamuksen määräämisessä noudatettavan menettelyn osalta, että sen valinta ja muoto kuuluu jäsenvaltioiden harkintaan, koska maankäytön ja ympäristön valvontaa ei ole yhdenmukaistettu yhteisössä.
- 67 Irlanti korostaa, että Irlannin lainsäädännössä säädetty seuraamusjärjestelmä on joka tapauksessa täydellinen ja tehokas. Tämä jäsenvaltio täsmentää tässä suhteessa, että ympäristöoikeuden alalla sovellettavat säännökset ovat oikeudellisesti velvoittavia.
- 68 Niinpä lainsäädännössä edellytetään, että maankäytön suunnittelusta vastaavat viranomaiset lähettävät varoituskirjeen, jos niiden tietoon tulee, että luvatonta hanketta toteutetaan, paitsi jos ne katsovat, että hanke on vähämerkityksinen.

- 69 Jos varoituskirje on lähetetty, yhdyskuntasuunnittelusta vastaavien viranomaisten on ratkaistava, onko virallinen huomautus tarpeen.
- 70 Varoituskirjeen tehtävänä on mahdollistaa se, että luvattomista hankkeista vastaavat henkilöt voisivat korjata tilanteen ennen virallista huomautusta ja seuraamusmenettelyn muita vaiheita.
- 71 Jos virallinen huomautus annetaan, sillä vahvistetaan velvoitteet, ja siinä asetettujen edellytysten noudattamatta jättäminen on rikkomus.
- 72 Irlanti lisää, että seuraamusjärjestelmässä on otettava huomioon ne olemassa olevat eri oikeudet, joita hankkeen toteuttajilla, maa-alueiden omistajilla, yleisöllä ja niillä yksityisillä, joita hanke välittömästi koskee, on, ja että näitä eri oikeuksia on punnittava keskenään, jotta päästäisiin oikeudenmukaiseen lopputulokseen.
- 73 Irlanti kiistää lopuksi komission esittämät esimerkit ja toteaa, ettei jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä ole todistettu, koska komissio tyytyy yleisiin väitteisiin.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 74 On kiistatonta, että muutetussa direktiivissä 85/337 edellytetyn ympäristövaikutusten tutkimisen laiminlyönti voidaan Irlannissa korjata saamalla korjaamislupa, joka mahdollistaa muun muassa sen, että hanketta, jolle ei ole myönnetty säännönmukaista lupaa, jatketaan, sillä varauksella, että tällainen lupa myönnetään ennen seuraamusmenettelyn aloittamista.

- 75 Kuten Irlanti loppujen lopuksi myöntää, tämä mahdollisuus voi johtaa siihen, että toimivaltaiset viranomaiset eivät toimi lykätäkseen muutetun direktiivin 85/337 soveltamisalaan kuuluvaa hanketta, jota toteutetaan tai joka jo on toteutettu ottamatta huomioon lupaan ja ennen kyseisen luvan myöntämistä tehtävään ympäristövaikutusten tutkimiseen liittyviä edellytyksiä, tai keskeyttääkseen sen ja että ne jättävät PDA:ssa säädetyn pakkokeinomenettelyn aloittamatta, sillä Irlanti on korostanut, että niillä on harkintavaltaa käyttäessään toimivaltaa tällä alalla.
- 76 Näin ollen on osoitettu, että Irlannin käyttöön ottama pakkokeinojärjestelmä on riittämätön, koska korjausluvan vuoksi se ei ole tehokas, ja että tämä riittämättömyys on välitön seuraus edellistä kahta kanneperustetta tutkittaessa havaitusta jäsenyysselvoitteiden noudattamatta jättämisestä.
- 77 Tätä toteamusta ei aseta kyseenalaiseksi se, että Irlannin mukaan seuraamusjärjestelmässä on otettava huomioon ne olemassa olevat eri oikeudet, joita hankkeen toteuttajilla, maa-alueiden omistajilla, yleisöllä ja niillä yksityishenkilöillä, joita hanke koskee, on. Valvonta- ja seuraamusjärjestelmän tehottomuutta ei näet voida perustella pelkästään näiden intressien punnitsemistarpeella.
- 78 Tästä syystä niitä esimerkkejä, jotka komissio on esittänyt kuvatakseen pakkokeino-toimenpiteiden käyttöönotossa olevia puutteita, ei ole tarpeen tarkastella, koska nämä puutteet johtuvat välittömästi itse Irlannin lainsäädännön riittämättömyydestä.
- 79 Näin ollen myös kolmas kanneperuste on perusteltu, ja tästä syystä ensimmäinen väite on hyväksyttävä kaikkien siihen liittyvien perusteiden osalta.
- 80 Lopuksi on todettava, että ensimmäinen väite on perusteltu niin muutettuun direktiiviin 85/337 kuin direktiiviin 85/337 nähden. Sekä muutetun direktiivin alkuperäisen

version että sen muutetun version mukaan sellaisten hankkeiden, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, vaikutukset on arvioitava ennen luvan myöntämistä, ja lisäksi sen määritelmä on pysynyt muuttumattomana. Lisäksi korjaamisluvulle Irlannin lainsäädännössä säädetty ominaispiirteet ovat pysyneet samoina.

- 81 Edellä lausutusta seuraa, että Irlanti ei ole noudattanut direktiivin 85/337 2 ja 4 artiklan sekä 5–10 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä varmistaakseen, että direktiivin 85/337, sellaisena kuin se oli ennen siihen direktiivillä 97/11 tehtyjä muutoksia tai niiden jälkeen, soveltamisalaan kuuluvat hankkeet ennen niiden täydellistä tai osittaista toteuttamista tutkittaisiin ympäristövaikutusten arviointitarpeen selvittämiseksi, ja että niiden vaikutukset arvioitaisiin tämän direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti silloin, kun niillä niiden laadun, koon tai sijainnin vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Toinen väite

- 82 Tämä väite koskee niitä edellytyksiä, joiden täytyessä Derrybrieniin Galwayn maakunnassa voidaan rakentaa tuulivoimala, ja aluksi on palautettava mieliin saadut eri luvat.
- 83 Kuten asiakirjoista ilmenee, hankkeen kahdelle ensimmäiselle vaiheelle, jotka käsittivät kumpikin 23 tuuliturbiinia, haettiin lupaa 4.12. ja 18.12.1997. Uudet hakemukset jätettiin 23.1.1998, koska aikaisempia lupahakemuksia ei pidetty pätevinä. Lupa myönnettiin 12.3.1998. Kolmatta työvaihetta, joka käsitti muun muassa 25 turbiinia ja huoltotiet, koskeva lupahakemus jätettiin 5.10.2000, ja se hyväksyttiin 15.11.2001. Hankkeen toteuttaja haki 20.6.2002 lupaa muuttaakseen hankkeen kahta ensimmäistä vaihetta, ja tämä lupa annettiin 30.7.2002. Lokakuussa 2003, jolloin töiden

kahdelle ensimmäiselle vaiheelle myönnetyn luvan voimassaolo päättyi, hankkeen toteuttaja haki kyseisen luvan uudistamista, joka sille myönnettiin marraskuussa 2003.

Asianosaisten lausumat

- 84 Komissio väittää tässä väitteessä, että Irlanti ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä varmistaakseen, että ennen kuin tuulivoimalan rakentamiseen ja siihen liittyviin toimintoihin samoin kuin niihin liittyviin töihin myönnettiin luvat, niistä toimitetaan hankkeiden ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 85/337 5–10 artiklan ja muutetun direktiivin 85/337 mukaisesti.
- 85 Komissio väittää tästä, että vaikka hankkeeseen kuuluvien eri kohteiden ympäristövaikutukset oli Irlannin lainsäädännön nojalla tutkittu, näissä tutkimuksissa on aukkoja.
- 86 Sen mukaan varsinkaan vuonna 1998 toteutetussa ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ollut asianmukaisesti käsitelty hankkeeseen kuuluvien eri kohteiden toteuttamiseen liittyviä ympäristöriskejä. Hankkeen kolmannen vaiheen vaikutusten arviointi oli samalla tavoin riittämätön.
- 87 Komissio toteaa lisäksi, että tuulivoimala on laajin Irlannissa koskaan toteutettu tuulivoiman maanpäälliseen käyttöönottoon tähtäävä hanke, ja että myös Euroopassa se on yksi tärkeimmistä.

- 88 Komissio väittää myös, että tuulivoimalan rakentaminen on aiheuttanut laajan, pinta-alaltaan 263 hehtaarin suuruisen havupuualueen hävittämisen, ja että kaatolupa on myönnetty 20.5.2003. Tämän toimenpiteen ympäristövaikutuksia ei ole millään tavoin arvioitu vastoin Irlannin lainsäädännössä asetettuja nimenomaisia edellytyksiä.
- 89 Komissio lisää tähän, että 16.10.2003 tapahtuneen maanvyörymän ja sen jälkeisen ekologisen katastrofin, jonka aiheutti tuulivoimalan rakennusalueelta irronnut turvemassa, joka pilasi Owendalulleegh-joen, aiheutti noin 50 000 kalan kuoleman ja vahingoitti pysyvästi lajien pesimäalueita, jälkeen Irlanti ei arvioinut tästä rakentamisesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia uudelleen ennen kuin hankkeen toteuttaja jatkoi töitä vuonna 2004.
- 90 Irlanti täsmentää, että kun lupia ensin vuonna 1997 ja sittemmin vuonna 1998 haettiin tuulivoimalan kahden ensimmäisen vaiheen rakentamista varten, direktiivin 85/337 liitteissä I ja II ei mainittu tätä hankeryhmää direktiivin soveltamisalaan kuuluvien hankkeiden joukossa. Direktiivissä säädetyn kaltaista ympäristövaikutusten arviointia ei näin ollen tehty ennen luvan myöntämistä. Se lisää, että vuonna 1998 esitettyihin hakemuksiin oli Irlannin lainsäädännön mukaisesti kuitenkin liitetty ilmoitus ympäristövaikutuksista.
- 91 Lisäksi se katsoo olevan keinotekoista yrittää väittää, että tuulivoimalan rakennushankkeeseen liittyvät toiminnot, kuten tien rakentaminen, turpeenotto, kivien louhinta tai sähkön johtaminen, olisivat olleet niin merkittäviä, että ne edellyttivät direktiivissä 85/337 tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia.
- 92 Irlanti katsoo lisäksi, ettei hakemus luvan voimassaolon jatkamisesta ole muutetussa direktiivissä 85/337 tarkoitettu ”lupa”.

93 Lopuksi Irlanti väittää, että maanvyörymä aiheutui käytetyistä rakennusmenetelmistä ja ettei se ole ongelma, joka olisi voitu havaita etukäteen ympäristövaikutuksia tutkittaessa, vaikka tutkimus olisikin ollut yhteisössä asetettujen edellytysten mukainen. Tämä jäsenvaltio täsmentää lisäksi, että tuulivoimalan turvallisen valmistumisen varmistamiseksi rakennusmenetelmiä muutettiin sen jälkeen, kun rakennustöitä oli lykätty ja kun tutkinta oli toimitettu.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

94 Ensinnäkin niiden olosuhteiden osalta, joissa 23.1.1998 haetut luvat 12.3.1998 myönnettiin tuulivoimalan rakentamishankkeen kahdelle ensimmäiselle vaiheelle, on aluksi ratkaistava, voidaanko direktiiviä 85/337 soveltaa.

95 Direktiivin 97/11 3 artiklasta ilmenee tässä suhteessa, että jos lupahakemus jätetään toimivaltaiselle viranomaiselle ennen 14.3.1999, direktiivin 85/337 määräyksiä sovelletaan edelleen.

96 Vaikka onkin kiistatonta, että tuulivoiman käyttöönottoon tarkoitettuja sähköntuotantolaitoksia ei mainita direktiivin 85/337 liitteissä I ja II, Irlanti ei ole kiistänyt, että tuulivoimalan kaksi ensimmäistä rakennusvaihetta edellyttivät monenlaisia töitä, muiden muassa turpeenottotöitä ja muiden kuin metallimineraalien ja energian tuotantoon käytettävien mineraalien louhintaan ja ottoon liittyviä töitä sekä teiden rakentamistöitä, jotka työt mainitaan kyseisessä liitteessä II olevassa 2 kohdan a ja c alakohdassa sekä 10 kohdan d alakohdassa.

97 Näin ollen tuulivoimalan kaksi ensimmäistä rakennusvaihetta kuuluu direktiivin 85/337 soveltamisalaan, koska niihin liittyi etenkin kyseisen direktiivin liitteessä II mainittujen töiden suorittamista.

- 98 Tästä seuraa, että Irlannilla oli velvollisuus arvioida niiden hankkeiden vaikutukset, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti oli merkittäviä ympäristövaikutuksia (ks. vastaavasti asia C-72/95, Kraaijeveld ym., tuomio 24.10.1996, Kok. 1996, s. I-5403, 50 kohta ja asia C-2/07, Paul Abraham ym., tuomio 28.2.2008, Kok. 2008, s. I-1197, 37 kohta).
- 99 Irlanti väittää joka tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten katsoneen, ettei direktiivin 85/337 liitettä II ollut sovellettava, koska liitännäiset turpeenotto- ja teidenrakennustyöt olivat vähäisiä itse tuulivoimalan rakennushankkeeseen nähden.
- 100 Tästä syystä toimivaltaiset viranomaiset katsoivat, ettei ollut tarpeen tutkia, oliko aiotuilla hankkeilla todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, ja ettei direktiivissä 85/337 asetettujen edellytysten mukainen ympäristövaikutusten arviointi ollut tarpeen ennen lupien myöntämistä.
- 101 Se seikka, että edellä mainitut, direktiivin 85/337 liitteen II soveltamisalaan kuuluvat hankkeet olivat olleet toissijaisia tuulivoimalan rakennushankkeeseen, kun sitä tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena, nähden, ei merkitse sitä, että kyseisillä hankkeilla ei juuri tästä syystä olisi todennäköisesti ollut merkittäviä ympäristövaikutuksia.
- 102 Tästä on syytä todeta, että aiotut turpeenotto-, mineraalien louhinta- ja teidenrakennustyöhankkeet eivät olleet vähäisiä, kun otetaan huomioon niiden laajuus suhteessa tuulivoimalahankkeen – joka oli tärkein tämän tyyppinen hanke Irlannissa – kokonaispinta-alaan, johon sisältyi 200 hehtaaria turvesuota, ja että ne olivat turbiinien asentamisen sekä kaikkien rakennustöiden sujumisen kannalta lisäksi välttämättömiä. On myös syytä todeta, että nämä työt tehtiin Cashlaundrumlahan-vuoren rinteellä, jossa turvekerroksen syvyys voi olla jopa 5,5 metriä ja joka on laajalti istutettujen taimien peitossa.

- 103 Näistä seikoista, joita Irlanti ei ole kiistänyt, seuraa, että turpeenotto-, mineraalien louhinta- ja teiden rakennustyöhankeiden sijainti ja laajuus sekä alueen sijainti erään joen läheisyydessä ovat samoin sellaisia konkreettisia ominaispiirteitä, jotka osoittavat, että kyseisiä hankkeita, joita ei voida erottaa 46 tuuliturbiinin sijoittamisesta, oli pidettävä sellaisina, että niistä todennäköisesti aiheutuu merkittäviä ympäristövaikutuksia ja että niiden ympäristövaikutukset oli näin ollen arvioitava.
- 104 Direktiivissä 85/337 asetettujen edellytysten mukaisella ympäristövaikutusten tutkimisella pyritään nimittäin asianmukaisella tavalla yksilöimään, kuvaamaan ja arvioimaan hankkeen välittömät ja välilliset seuraukset eläimien ja kasvien sekä maan ja veden kaltaisiin tekijöihin, sekä näiden eri tekijöiden välinen vuorovaikutus. Tältä osin voidaan todeta nyt esillä olevassa asiassa, että hankkeen toteuttajan toimittamissa ympäristövaikutuksia koskevissa ilmoituksissa on tiettyjä aukkoja eikä niissä tutkita muun muassa maaperän vakauteen liittyvää kysymystä, joka on kuitenkin olennainen kaivaustöiden ollessa suunnitteilla.
- 105 Irlanti ei näin ollen ole noudattanut direktiivin 85/337 mukaisia velvollisuuksiaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä varmistaakseen, että ennen kuin tuulivoimalan kahden ensimmäisen vaiheen rakentamiseen myönnettiin luvat, niistä tehtäisiin tämän direktiivin 5–10 artiklan mukainen ympäristövaikutusten arviointi, ja koska se on tyytynyt liittämään lupahakemuksiin näitä edellytyksiä vastaamattomat ilmoitukset ympäristövaikutuksista.
- 106 Tuulivoimalan kolmanteen rakennusvaiheeseen liittyvää lupahakemusta, joka jätettiin 5.10.2000, ja 20.6.2002 jätettyä hakemusta, jolla haettiin lupaa muuttaa kahta ensimmäistä rakennusvaihetta, joille oli alun perin myönnetty lupa, koskevaa väitettä on tarkasteltava muutettuun direktiiviin 85/337 nähden, koska niitä koskevat lupahakemukset jätettiin 14.3.1999 jälkeen.
- 107 On kiistatonta, että toimivaltaiset viranomaiset antoivat suostumuksensa alun perin suunniteltujen tuuliturbiinien vaihtamiseen vaatimatta muutetun direktiivin 85/337

mukaista ympäristövaikutusten arviointia ja että kolmannelle rakennusvaiheelle annettuun lupaan ei siihenkään liittynyt tällaista arviointia. Tätä samaa arviointia ei Irlannin lainsäädännössä asetettujen edellytysten vastaisesti tehty myöskään ennen metsänhakkua, jolle myönnettiin lupa toukokuussa 2003.

- 108 Muutetun direktiivin 85/337 liitteessä II olevan 3 kohdan i alakohdassa mainitaan tuulivoiman käyttöönottoon tarkoitettut sähköntuotantolaitokset (tuulivoimalat), ja samassa liitteessä olevassa 13 kohdassa mainitaan kaikki muutokset tai laajennukset liitteessä II mainittuihin sellaisiin hankkeisiin, joille on jo myönnetty lupa, jotka on jo toteutettu tai joita parhaillaan toteutetaan, jos muutoksesta tai laajennuksesta voi olla merkittävää haittaa ympäristölle.
- 109 Muutetun direktiivin 85/337 liitteessä III mainittujen olennaisten arviointiperusteiden, joita sovelletaan liitteessä II lueteltuihin hankkeisiin ja joihin kyseisen direktiivin 4 artiklan 3 kohdassa viitataan, joukossa mainitaan onnettomuuksien riski ottaen erityisesti huomioon käytössä olevat aineet tai tekniikat. Näistä samoista arviointiperusteista on mainittava ympäristön herkkyys, jota on tarkasteltava ottaen huomioon erityisesti ”luonnon sietokyky”, ja erityisesti huomioon on otettava tietyt alueet, muun muassa vuoristo- ja metsäalueet.
- 110 Tästä syystä 25 uuden turbiinin sijoittaminen, uusien palveluteiden rakentaminen ja alun perin luvan saaneiden turbiinityyppien vaihtaminen sähköntuotannon lisäämiseksi piti muutetun direktiivin 85/337 liitteessä II mainittuina hankkeina, joista tämän tuomion 102 kohdassa mainitut alueen erityispiirteet ja tämän tuomion edellisessä kohdassa mainitut arviointiperusteet huomioiden todennäköisesti aiheutuu merkittäviä ympäristövaikutuksia, ennen luvan myöntämistä alistaa lupamenettelyyn, ja niiden ympäristövaikutukset olisi pitänyt tutkia muutetun direktiivin 85/337 5–10 artiklassa asetettujen edellytysten mukaisesti.

- 111 Irlanti ei näin ollen ole noudattanut muutetun direktiivin 85/337 mukaisia velvollisuuksiaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä varmistukseen, että ennen kuin muutoksiin ja tuulivoimalan kolmannen vaiheen rakentamiseen myönnettäisiin luvat, niistä tehtäisiin tällainen arviointi, ja koska se on tyytynyt liittämään lupahakemuksiin näitä edellytyksiä vastaamattomat ilmoitukset ympäristövaikutuksista.
- 112 Edellä esitetystä seuraa, että Irlanti ei ole noudattanut direktiivin 85/337, sellaisena kuin se oli ennen siihen direktiivillä 97/11 tehtyjä muutoksia tai niiden tekemisen jälkeen, 2 ja 4 artiklan sekä 5–10 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä varmistukseen, että ennen kuin Galwayn maakunnassa sijaitsevan Derrybrienin tuulivoimalan rakentamiseen ja siihen liittyviin toimintoihin myönnettäisiin luvat ja ennen kuin työt toteutettaisiin, niistä tehtäisiin hankkeen ympäristövaikutusten arviointi kyseisen direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti.

Oikeudenkäyntikulut

- 113 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Irlanti on hävinnyt asian, se on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Irlanti ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY, sellaisena kuin se oli ennen siihen 3.3.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/11/EY tehtyjä muutoksia tai niiden tekemisen jälkeen, 2 ja 4 artiklan sekä 5–10 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä varmistaakseen,

– että direktiivin 85/337/ETY soveltamisalaan kuuluvat hankkeet ennen niiden täydellistä tai osittaista toteuttamista tutkittaisiin ympäristövaikutusten arviointitarpeen selvittämiseksi ja että niiden vaikutukset arvioidaisiin tämän direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti silloin, kun niillä niiden laadun, koon tai sijainnin vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, ja

– että ennen kuin Galwayn maakunnassa sijaitsevan Derrybrienin tuulivoimalan rakentamiseen ja siihen liittyviin toimintoihin myönnettiin luvat ja ennen kuin työt toteutettiin, niistä olisi tehty hankkeen ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 85/337, sellaisena kuin se oli ennen siihen direktiivillä 97/11 tehtyjä muutoksia tai niiden tekemisen jälkeen, 5–10 artiklan mukaisesti.

2) Irlanti veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset